

श्री बसुन्धरा देवीयागु म्ये

ने.सं. ११२१

मृत्यु ने.सं. ११२१ दिल्लाथ्व पुन्ही
कुलरत्न शाक्य (पौसा)
सरस्वतीननी, यल ।

श्री बसुन्धरा देवी

पिकाम्ह
नानीबेटी शाक्य
खाछेँ, कुपण्डोल ।

श्री बसुन्धरा देवीयात नमस्कार !

शरण महालक्ष्मी कुमारी बसुन्धरा, पभमुयागु चरणे दानं शीर तया ॥धु॥

जवयागु खवाल कुमकुम वर्ण, खवयागु खवाल हचंगुली वर्ण ।
दथुयागु खवाल म्हासुगु वर्ण, सूर्य समानं तेज थिना चवंम्ह ॥१॥
रत्नया मुकुटं शिरस पुयाव, प्रथमगु ल्हातं जपमाला ज्वना ।
द्वितीय ल्हातं ज्वला न्हाय्कं ज्वना, तृतीय ल्हातं अभय वर बिया ॥२॥
खवपाखे प्रथमं पुस्तक ज्वना, द्वितीयगु ल्हातं वाग्वीं ज्वनाव ।
तृतीयगु ल्हातं कलश ज्वनाव, दुःखीया उपरे करुणा तयाव ॥३॥
रत्नया माला तिसा जुल वसया, कलशया द्योने आसन यानाव ।

दुःखीजन प्राणी उद्धार यायेत, स्वंगुलिं रूप कयाव बिज्यात ।।४।।
थव मचा सरिका प्राणी लहिना, अन्न, धन, रत्न परिपूर्ण बिया ।
षट्‌गति योनी गुलि दु प्राणी, थव मचा भालपा मोक्षपद बिया ।।५।।

शरण महालक्ष्मी कुमारी बसुन्धरा, प्रभुयागु चरणे दानं शीर तया ।।धु।।

महाप्रतापी सूर्योदय राजां प्रजागणापिंत बिचार मयाना ।
पापस भुले जुया धर्म मयाना जल वृष्टि मजुया प्रजां दुःख सिया ।।६।।
देवदेवीगण ब्रम्हा, विष्णु, महेश्वरं प्राणीया दुःख कष्ट खनाव ।
तुषिता भूवने बसुन्धरादेवीया चरण कमले विन्ती यानाव ।।७।।
माता जननी बसुन्धरादेवीं अश्वघोष नन्दिमुख थव दासी सःता ।
सूर्योदय राजा बोध यानाव तिलाब्रत दनका उद्धार याना वा ।।८।।

शरण महालक्ष्मी कुमारी बसुन्धरा, प्रभुयागु चरणे दानं शीर तया ॥धु॥

देवीयागु आज्ञा शिरस तयाव, सुन्दरी मिसायागु रूप कयाव ।
सूर्योदय राजाया चण्डिका स्थाने लोक मोह याना म्ये हाला च्वन ॥९॥

प्रजागण वना राजाया हजूरे मिसा निम्ह वया म्ये हालाव च्वंगु ।
बिनती यानाव प्रजा लिहाँ वन, जुजुया मनस धन्दा कया च्वंगु ॥१०॥

मिसात वयाव म्ये हालाव च्वंगु, भिनी मखु अवश्य गथे याय् माल ।
अकसमात्र मिदनाव वल, प्रजागण सकलें हाला ख्वया जुल ॥११॥

शरण महालक्ष्मी कुमारी बसुन्धरा, प्रभुयागु चरणे दानं शीर तया ॥धु॥

देवीगण निम्हं मिसा रूप त्वता, सुन्दरी बराहया रूप कयाव ।
जुजुया पियारो अश्वक बगैंचा तलाउ सहितं विध्वंस थनाव ॥१२॥

महाप्रतापी सूर्योदय राजा विरहया तापं महाक्रोध जुया ।
घण्टाघोषणा नगरस याता बराह लायेत वये माल प्रजा ॥१३॥
उत्तरे प्रजागण दक्षिणे मन्त्री, पश्चिमे सेनापति पूर्वे राजा ।
प्यंगुलिं दिशासं च्वने माल पहरा गुखें बिस्युं वन सजा याइ राजां ॥१४॥
देवी स्वरूप सुन्दरी बराह सल्हा जुल निम्हस्या वने गुगु द्वारं ।
दुःख सिइ प्रजां सजा याइ राजां वने माली झीपिं जुजुयागु द्वारं ॥१५॥
निर्मल आकाश खने मदु सुपाचं अनं थनं मदेक जुल अन्धकार ।
देवी स्वरूप सुन्दरी बराह निम्हं बिस्यूं वन जुजुया द्वारं ॥१६॥

शरण महालक्ष्मी कुमारी बसुन्धरा, प्रभुयागु चरणे दानं शीर तया ॥धु॥

लिना यन बराह लाये धका राजां, सल गायव धनुष ज्वनाव ।
दूर्वन थ्यंका सुन्दरी बराह सलयाके दुबिना जुजु हीके यन ।।१७।।
अघोर जंगले सिमायागु क्वसं जुजुयात त्वता देवी निम्हं वन ।
दुःख जुल जुजुया लुमन प्रजा सुं मदु अन चिरूवादार खन ।।१८।।
लख त्वने तृष्णा जुल राजाया अन्हेयाना छ्वत चिरूवादार वन ।
जुजुयागु आज्ञा शिरस तयाव लख माला वं वं सुरनदी थ्यन ।।१९।।
सुरनदी तीरे अप्सरागणापिं म्हासु वस्त्रं पुना व्रत दना च्वन ।
चिरूवादार्या नां सेन धयाम्ह अप्सरागणनाप व्रत दना च्वन ।।२०।।

शरण महालक्ष्मी कुमारी बसुन्धरा, प्रभुयागु चरणे दानं शीर तया ॥धु॥

जल प्रसाद ज्वना सेन लिहाँ वया जुजुया न्ह्योने फुकं बिन्ती यात ।
जुजु खुशी जुया सलयाके गया सेन न्ह्योने तया स्वयेत बिज्यात ॥२१॥
अप्सरागणपिं सुं मखनाव सूर्योदय राजा विरह नं ख्वल ।
आकाशवाणीं देवीपिसं धाल सेन गुरु याना व्रत दने माल ॥२२॥
धन्य धाये कर्म सेनगुप्तयागु धिक्कार धाये स्व जिगु कर्मयात ।
न्हापायागु जुनी पिना वया मदुगुलिं देवीयागु दर्शन याये जिं मखन ॥२३॥
देवीयागु आज्ञा शिरस तयाव थव सेन सहितं सलयाके गया ।
सेन न्ह्योने तया जुजु ल्यूने च्वना श्रीनगर थवगु देशे लिहाँ वया ॥२४॥

शरण महालक्ष्मी कुमारी बसुन्धरा, प्रभुयागु चरणे दानं शीर तया ॥धु॥

ढोका पिने सल त्वता सेन न्ह्योने तया भारदार ल्यूल्यू तया दर्वारे वन ।
सुवर्णाया झारी चूतदेवीं ज्वना लुखास दनाच्वन तुति सिकेयात ॥२५॥
प्रथम न्हापां सेनयागु तुति सिकी लिपा तुति सिकी रानी छं नं जिगु ।
प्राणपियारा प्रभू स्वामी जिनं गथे तुति सिकेगु थव सेनयागु ॥२६॥
छाये ग्याना रानी तुति सिकेयात थुगु खँ सकतां कने जिं छिमित ।
जुजुयागु हुकुमं सेनया तुति सिका राजा रानी सहितं अन्तपुरे वन ॥२७॥
सेन गुरु यायेत देवीं धया हःगु दुःखया वेदना सकसितं कन ।
दैवया विहारे सेनगुप्तयात शुभ जोग दिने चूडाकर्मयात ॥२८॥

शरण महालक्ष्मी कुमारी बसुन्धरा, प्रभुयागु चरणे दानं शीर तया ॥धु॥

सच्छि च्याम्ह प्रजा राजा रानीनापं तिलाव्रत दन सेन गुरु याना ।
चूतदेवी रानीं अभिमान याना देवीयागु व्रतका हाकुतिना छ्वत ॥२९॥
वनस पितिना तया तःम्ह रानी निम्बदेवीयात सिद्धा काल वःम्ह ।
न्हापायागु जुनी पिनावःगु दुम्ह चेतिनीनं व्रतका लाना कया येन ॥३०॥
हर्ष नं चेतिनी व्रतका ज्वनाव निम्ब बने वना रानीयात बिल ।
याये माल भ्कीसं देवीयागु व्रत दुःखया समुद्रं पार जुई भ्कीत ॥३१॥
गथे याये चेतिनी व्रत दने यात सराजाम भ्कीके दुगु मखु छुं छुं ।
बनया दथुस जि च्वना भिखाछें जिथिंजाम्ह दुःखी दैमखु सुं सुं ॥३२॥
रानी जि धायेका सिद्धा फ्वना हया रक्षा याना च्वना जिं थ्व प्राणयात ।
मिखास ख्वबितया चेतिनीनं धाल दुःख तायेमते रानी कर्मया भोग ॥३३॥

हाय हाय दैव गथिंजागु कर्म जि पापी म्वाना च्वनें सिना वंगु भीन ।
पूजाज्वलं सकतां श्रद्धाभावं दयेका सिमाहलं अर्घयाना व्रतदनाच्वन ॥३४॥
देवी वसुन्धरा वृद्धि रुप जुया भक्तजनपिनिगु चित्त स्वयेयात ।
चूतदेवीयागु लुखास बिज्याना अजिमाजु वल धका खबर कनाछ्वत ॥३५॥
चूतदेवी रानीं महाक्रोध याना वृद्धि रुप देवी पितिंकाव छ्वत ।
निम्ब बने च्वना ब्रत दना च्वंम्ह निम्बदेवी रानीया थास बिज्यात ॥३६॥
निम्बदेवीयागु लुखास बिज्याना अजिमाजु वया धका रानी सःता च्वन ।
निम्बदेवी रानीं वृद्धी रूप खना आदर भाव तया दुत ब्वना येन ॥३७॥

शरण महालक्ष्मी कुमारी बसुन्धरा, प्रभुयागु चरणे दानं शीर तया ॥धु॥

निम्बदेवीयागु भक्तिभाव खना देवी बसुन्धरा प्रशन्न जुया ।
मण्डलया दथुस देवी बिज्याना निम्बदेवीयात दर्शन बिया ।।३८।।
न्हापाया भिखाछँ याना बिल लुँया छँ हिरामोती समेतं पूर्ण याना बिल ।
बिये धुन छन्त स्थिर जुई सदां धन्दा कायेमते रानी मोक्षयाये छन्त ।।३९।।
त्वते मते धर्म, यायेमते पाप, वने दई तुषिताभूवनया बास ।
माता बसुन्धरा अन्तर्ध्यान जुया तुषिताभूवने थहाँ बिज्यात ।।४०।।
सूर्योदय राजाया लुमन रानी निम्ब बने च्वना दुःखसिया च्वंम्ह ।
थव दासी सःता अन्हेयाना छ्वत महारानीयात ब्वना हये माल ।।४१।।
निम्बबन छगूलिं लुँ ओहया खानी जुया च्वंगु सकतां दूतं कंवल ।
सूर्योदय राजां थुगु खबर न्यना भारदार सहितं स्वयेत बिज्यात ।।४२।।

देवीया प्रसादं जुयावःगु सकतां थव स्वामीयात बिन्तीयाना कन ।
सूर्योदय राजा लिहाँ मवयाव चूतदेवी रानी महाक्रोध जुल ।।४३।।
निम्बबने वंम्ह जुजु सःतेयात खुसीया किनारे रानी थ्यंक वन ।
देवीयागु स्वाँन खुसी च्वीके हःगु चूतदेवी रानीं हाचांगया वन ।।४४।।
देवीयागु स्वाँन हाचांगागु पापं चूतदेवी रानी कोलमुख जुल ।
वना वना थास लोकं हाहायाका फाखवाल चूतदेवी बनं बनं जुल ।।४५।।

शरण महालक्ष्मी कुमारी बसुन्धरा, प्रभुयागु चरणे दानं शीर तया ॥धु॥

फाखवाल रानीं बनं बनं जुजुं निर्मल पुखू निगू नापलात ।
पुखुलिनं न्यन गन झाये त्यना भाग्यया फलं थौं छित नापलात ।।४६।।

श्रीनगर देशं वया जि थुगु लँ बसुन्धरा देवीया दर्शन यायेत ।
पुखूलि नं धाल देवीयाके न्यनाब्यू छाय् न्हिथं जिपिं ल्वाना च्वनेमाल ॥४७॥
अनं दुहाँ ववं वराह नापलात म्ह चासुकाव बुतुबुला च्वंम्ह ।
बराहनं धाल देवीयाके न्यनाब्यू छुयाना पापं म्हचासुका च्वनेमाल ॥४८॥
अनं दुहाँ ववं सुचीमुख नापलात म्हुतु चिकिप्वाल प्वा तग्वोम्ह ।
सुची मुखं धाल देवीयाके न्यनाब्यु छाये जि पित्याका च्वना च्वनेमाल ॥४९॥
अनं दुहाँ ववं कर्म भूमि थ्यनं थम्हं याना पाप भोग याना च्वंपिं ।
पापीतसें धाल देवीयाके न्यनाब्यू छुयाना पापं कष्ट नयेमापिं ॥५०॥
भाग्यया प्रभावं कृष्ण सर्प वया रानीयात न्यायेत लित्तु लिना जुल ।
रानी नापलाका ख्वाले धसे यायेतुं न्हापाया स्वरुप रानीयागु जुल ॥५१॥

अनं दुहाँ ववं हिंसिमा खना खाना नये मतीतया हिंसि खाये त्यन ।
हिंसिमा नं धाल थियेमते पापीनी जिनंतु छंगु ल्हाती कुतका बिये ॥५२॥
हिंसिमा प्रभावं खुसिया किनारे चूतदेवी रानी थ्यनकल वन ।
सुवर्णाया धलस लख थना चवंपिं अप्सरापिंत रानीं खना न्यन ॥५३॥
छाये लखकाल वया छिकिपिसं अप्सरापिंसं धाल देवी स्नान याकेत ।
थ्व गंगास स्नान या फ्वी छंगु पाप देवीया दर्शन लाई निश्चय छन्त ॥५४॥
देवीयागु दर्शन दत रानीयात अप्सरां धाथ्यें गंगा स्नान याना ।
देवीयागु पाली रानी भ्वसुनाव मिखां ख्वबी धारा लखवथें हायेका ॥५५॥
थम्हं याना पाप फुक्क लुमंका दुःखयागु वेदना देवीयात कना ।
ख्वये मते रानी छाये धन्दा कया दुःखयागु समुद्रं पार याये छन्त ॥५६॥

देवीयागु न्हचोने रानीं बिन्तीयात लँवैगु बखते पापीतसें धाःगु ।
देवीयाके न्यनाब्यू छुयाना पापं थथिंजागु कष्ट नया च्वनेमागु ॥५७॥
थुगु थुगु पापं कष्ट नया च्वंगु यानावल अमिसं न्हापायागु जुनी ।
गथे छन्त कना जिं अथे छं कनाब्यू अमि पाप फुना तरेजुया वनी ॥५८॥
याये जुल जिनं देवीयागु ब्रत थव जीवनं तुतले त्वने मखुत ।
देवीयागु पाली नमस्कार याना हर्ष नं बिदा कया थव देशे वल ॥५९॥

शरण महालक्ष्मी कुमारी बसुन्धरा, प्रभुयागु चरणे दानं शीर तया ॥धु॥

रानी लिहाँ ववं कर्मभूमि थ्यन देवीं धया हःथें पापीतयेत कंगु ।
परस्त्री गमन जीवहिंसा पाप मेवयागु द्रव्य हरेयान कागु ॥६०॥

मिले जुयाच्वंपिं फाया ब्यूगु पाप कर्पिनि नुगले स्याक बोलिल्हागु ।
याना वल छिमिसं न्हापायागु जुनी उलि कनेमात्रं तरेजुया वंगु ।।६१।।
अनं लिहाँ ववं सुचीमुख खना देवीं धयाह:थें वयात नं कंगु ।
न्हापायागु जुनी ब्राम्हण जुया दान धर्मयापिंत निन्दायाना जुगु ।।६२।।
थम्हंजक नयेगु यानाच्वंगु पाप मेवयात छुद्र बोलील्हाना जुगु ।
छं यानावगु न्हापायगु जुनी उलि कनेमात्रं तरेजुया वगु ।।६३।।
अनं लिहाँ ववं बराहयात खना देवीं धया:हथें वयात नं कंगु ।
न्हपायागु जुनी भण्डारी जुया मेवयात नकेत नुग:स्याना जुगु ।।६४।।
करपिनि आत्मा स्याना जुगु पाप सुनानं मखंक थ:त कया जुगु ।
न्हापायागु जुनी छं यानावगु उलि कनेमात्रं तरेजुया वंगु ।।६५।।

अनं लिहाँ ववं पुखु निगू खना देवीं धया हथें अमित नं कंगु ।
न्हापायागु जुनी तता केहें जुया नये त्वनेबले ल्वापु याना जूगु ॥६६॥
उकियागु पापं थुगुलि जन्मे पुखु निगू जुया ल्वाना च्वने माल ।
न्हापायागु जुनी यानावगु छिमिसं उलि कनेमात्रं तरेजुया वंगु ॥६७॥

शरण महालक्ष्मी कुमारी बसुन्धरा, प्रभुयागु चरणे दानं शीर तया ॥धु॥

माया मोह त्वता पाप नाशयाना चूतदेवी रानी थव देशे वल ।
थव स्वामीयात खबर कना छ्वत भारदार सहितं जुजु थ्यंक वल ॥६८॥
स्वामीयागु पाली रानी भ्वसुनाव मिखानं ख्वबि धारा लख वथें हाल ।
ख्वये मते रानी छु जुल छन्त रानीया छेँल ज्वना जुजुं थना धाल ॥६९॥

गुलि दत छन्त माला जुया जिनं गथे जुल छन्त गन वना च्वना ।
दुःखया वेदना कने प्रभू स्वामी बिन्ती याये सकतां दरवारे च्वना ॥७०॥
भाई भारदार न्ह्चोने ल्यूने तया थःनापं रानी तया दरवारे हल ।
ह्वलाव ताय् स्वाँ थास थासपतिकं झ्याली मृदंगादि बाजं थानाव ॥७१॥
दरवारे थ्यंका चेतिनीनं तुतिसिका हर्ष नं राजा-रानी अन्तपुरे वन ।
देवीया दर्शन याना वैगु सकतां थव स्वामीयात बिन्ती याना कन ॥७२॥

शरण महालक्ष्मी कुमारी बसुन्धरा, प्रभुयागु चरणे दानं शीर तया ॥धु॥

तिलब्रत दनेगु दिन त्यल स्वामी सराजाम सकतां जोरेयाये माल ।
ब्रत दनेयात सरजाम माःगु तयार यानाव रानीयात बिल ॥७३॥
वइमु नापं थव धन सम्पत्ति वाना थके मानी छन्ह्रूयागु दिने ।
अनित्य मोहस गुलि सुख यायेगु देवीया ब्रतयाना तरेजुया वने ॥७४॥

तन मन बोलीं एकचित्त याना देवीयागु मूर्ति नुगलस तया ।
सच्छि च्याम्ह प्रजा राजा रानीनापं तिलाब्रत दन सेन गुरु याना ॥७५॥
माता बसुन्धरा प्रसन्न जुया भक्तजनपिन्त दरशन बिया ।
तुषिता भुवने थत ब्वना येन पुष्प विमाने सकसितं तया ॥७६॥
श्री शुभ सम्बत् द्वलछि व न्येछि भाद्रव कृष्णाया तृतीया दिन ।
दुःखी अनाथं चिनागु जुल ग्रन्थ प्राणी उद्धार याये कामनानं ॥७७॥

स्तोत्र चिनावंम्ह :- दान बहादुर

श्री बज्रयोगिनी देवीयात नमस्कार

श्री बज्रयोगिनी मामं क्षमा याये माल जिमित ।
(रक्षा याये माल जिमित) ॥धु॥
ख्वाल उन हिंगुलीया मिखावान पलेहलया ।
पुया दिल मुकुट हिरा मोति माणिकया ॥१॥

केलेंहन मिखा कना मुसुहुँन न्हिला स्वया ।
भक्त रक्षा याइम्ह माता प्राणी रक्षा याइम्ह माता ॥२॥
जव नं कर्ति ज्वसे खव नं पात्र ज्वसे ।
ल्हाकम्ह अज्ञानीया दोनदक्को क्षमा यासे ॥३॥
तिया दिल पञ्च मुद्रा न्हचाना दिल घंगला ।
घंगलाया शब्द ताया पापी ग्याना वनिगु माता ।
(दुष्ट ग्याना वनिगु माता) ॥४॥
सिंहिनी जवे तया ब्यांगिनी खवे तया ।
दानं शीरे तुति तया रसनं बिज्याक माता ॥५॥

थुकेया पुण्यं जगत प्राणी उद्धार जुइमा: ।

